

hótört egyedeket. Ez esetben a szűfertőzésen kívül is romlott az anyag minősége (gombásodás, revesedés) a feldolgozásig. Ahol reálistan értékelték a feladatokat és megvolt a kellő kapacitás, ott május végéig megtörtént a hótört fák kitermelése, felkészítése, a gallyfa feldolgozása és a tuskók homokkal való letakarása. (Tuskókéregzés helyett.)

Persze ezeknek a munkáknak az elvégzése sem elegendő egymagában. Ha a feldolgozott vastagfa kéregben tő mellett marad és a gallyfát nem távolítják el, nagy a szűfertőzés veszélye.

A tanulságok összefoglalása

1. A kellő időben és eréllyel végzett állománynevelés felvértezi az erdei- és feketefenyő állományokat a hótöréssel szemben.

2. A kora tavasszal elvégzett termelést követően március végétől minden kitermelt fenyőanyagot ki kell szállítani az erdőből, vagy az esetleg tő mellett maradt vastag anyagot május végéig le kell kérgezni. Erre az időpontra a fenyőgallyfát is el kell távolítani a veszélyeztetett körzetből.

A fenyő tuskókat le kell kérgezni (ez munkaigényesebb), vagy alföldi viszonylatban homokkal le kell takarni úgy, hogy ne csak a teteje, hanem a tuskó oldala is teljesen fedve legyen.

Ezekkel az intézkedésekkel az amúgy is jelentős károsodás további kihatásait el tudjuk kerülni.

Dr. Töde László: ВЫВОДЫ ИЗ СНЕГОЛОМОВ В КИШКУНШАГСКИХ ХВОЙНЫХ ЛЕСАХ

Зимой 1969/70 гг. на территории Кишкуншагского гослесхоза произошло много снеголомов. Вред большей частью наступил там, где опоздали с рубками ухода и где в результате прежних повреждений сомкнутость леса была нарушена. После вырубki эффективным оказалось укрытие пней песком.

Dr. Göde Gy.: SOME LESSONS ON THE SNOWBREAKS IN THE CONIFEROUS STANDS OF KISKUNSHÁG

In winter of 1969/70 there was a large dimension snowbreak in the State Forest Enterprise of Kiskunshág. Damages took place mainly in those stands, in which tending operations have been delayed, and in which closure had been opened up due to former damages. Covering the stumps with sand proved to be effective after felling damaged trees.

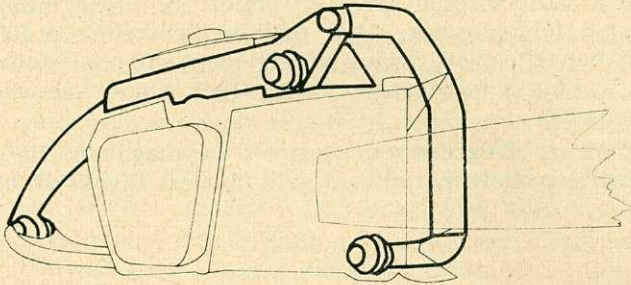
Rezgéscsökkentő berendezések a korszerű motorfűrészeken

GÉBERT PÁL

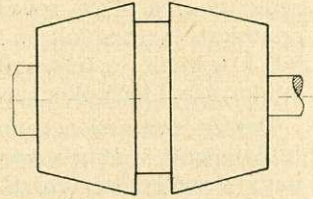
A hordozható gépi eszközök, így a motorfűrészek rezgése is, világproblémának számít. Annak ellenére, hogy hazánkban a megbetegedések száma minimálisra csökkent, külföldön a gépkezelők tekintélyes százaléka kisebb-nagyobb mértékű vibrációs betegségben szenved (pl. Japán 25%, a skandináv államok 5—15% stb.).

Az Erdészeti Tudományos Intézet műszaki fejlesztési osztálya és Gépkísérleti Üzeme évek óta foglalkozik motorfűrészek vizsgálatával. Ez kiterjed a fűrészek teljesítmény-, gazdaságossági- és munkafiziológiai jellemzőinek elemzésére, a hazai viszonyoknak megfelelő típus kiválasztása céljából.

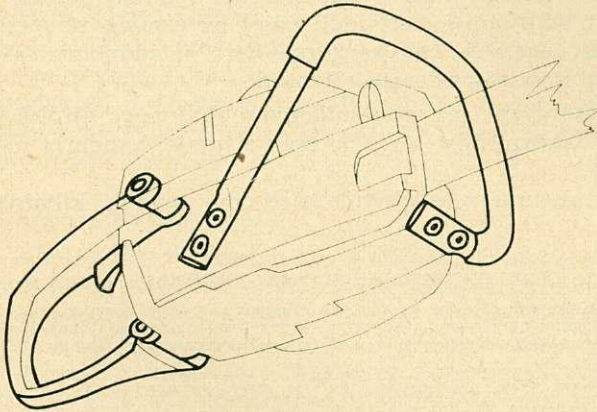
Az elmúlt év során intézetünk több új motorfűrész típust vizsgált meg. A különféle szerkezeti megoldások közül három motorfűrész rezgéscsillapító berendezése érdemel különös figyelmet, mivel gyakorlatilag ezek a jelenleg legkorszerűbb megoldások.

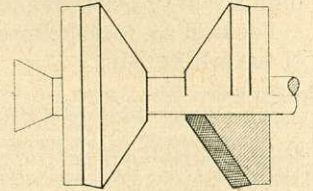
1. ábra: A Stihl 050 AVL rezgéscsökkentő rendszere

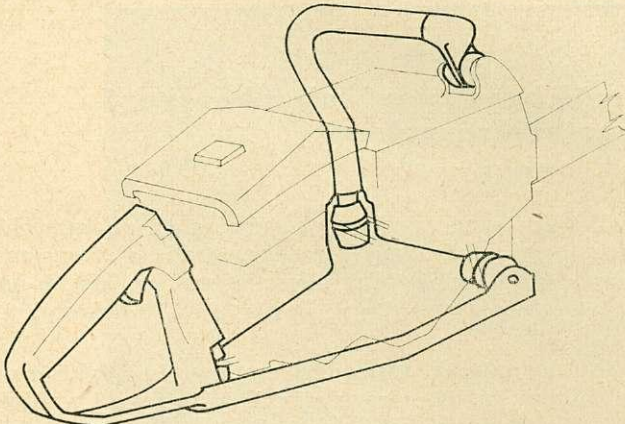
2. ábra: A Stihl 050 AVL rezgéscsökkentő berendezésben alkalmazott gumi-harangok

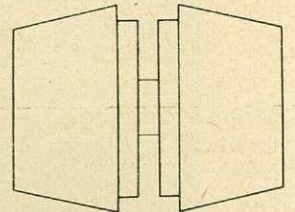
3. ábra: A Husquarna 180-S rezgéscsökkentő rendszere

4. ábra: A Husquarna 180 S fogantyújának rezgéscsillapító gumialátétje

5. ábra: A Homelite XL-923 rezgéscsökkentő rendszere

6. ábra: A Homelite XL-923 rezgéscsökkentő berendezésben alkalmazott gumituskó

A Stihl 050 AVL típusú motorfűrészben a jól bevált három pont felfüggesztéssel találkozunk. Az első és hátsó fogantyú szerves egységet alkot és gumidugókkal kapcsolódik a motortesthez (1. ábra). A berendezés lényege: csatla-

kozási pontonként két egymással szembe fordított $26 \times 32 \times 23$ mm-es gumi-harang, amely 8 mm-es csappal csatlakozik a motortesthez (2. ábra). Így csak rugós kapcsolat van a motortest és a fogantyúk között. Az egymással összekötött első-hátsó fogantyúval eléri azt is, hogy együttesen csökkentik a hátsó fogantyún jelentkező nagy intenzitású rezgést. A gumicsatlakozók anyaga kellő keménységű, úgy hogy a fűrész irányíthatóságát nem befolyásolja.

A Husquarna 180 S motorfűrésznél szintén három pont felfüggesztéssel találkozunk. Az első fogantyú csatlakozási pontja a motortest elején, a másik pontja a motortest oldalán van felerősítve (3. ábra). A keresztirányú fogantyúelhelyezés az álló henger miatti erős vertikális rezgést longitudinálissá változtatja. A fogantyúk csatlakozása kúpos gumialátéttel van megoldva (4. ábra). Megfelelő a rezgéscsillapító hatása a rugalmas műanyagból készült hátsó fogantyúnak. Csillapító szerepe van annak is, hogy a vezetőlemez nincs a motorblokkhoz közvetlenül erősítve, hanem az azt borító pajzsra szerelték fel, mely gumialátétes csatlakozással van összeszerelve a blokkal. Erre a pajzsra vannak felerősítve a fogantyúk is. Így elérték azt, hogy a fűrészelő rész és a fogantyúk csak közvetve kapcsolódnak a motorblokkhoz. A rezgéscsillapító berendezés igen hatékony s emellett biztosított a fűrész jó irányíthatósága is.

A Homelite XL-923 típusú motorfűrésznél a rezgéscsillapító berendezést négy ponton csatlakoztatták a motortesthez. A fogantyúk külön egységet alkotnak oly módon, hogy egy alaplaphoz kapcsolódik mind az első, mind a hátsó fogantyú oldható csavarkötéssel (5. ábra). Ez a vibráció csökkentő szerkezet a 6. ábrán látható hordó alakú vulkanizált, üreges gumituskó közbeiktatásával csatlakozik a géptörzshöz. A gumituskók közül kettő az első fogantyú két végén, egy a vezetőlemez alatti részen, a negyedik pedig a hátsó fogantyú csatlakozásánál van beiktatva. A gumituskók rezgéscsillapító hatása igen jó, amit az összekötött első-hátsó kar még hatékonyabbá tesz. A kiváló rezgéscsökkentő hatás mellett a jó irányíthatóságot is biztosítja.

A huzamos vizsgálatok után megállapíthatjuk, hogy a fűrészeken igen hatékony rezgéscsillapító berendezéseket állítottak elő, amit bizonyít az is, hogy a fogantyúkon jelentkező rezgés mindössze 30—60⁰/₁₀₀-a a rezgéscsillapító karral ellátott Stihl Contra fogantyún mért rezgésnek.

Az említett fűrészek rezgéscsökkentő berendezése igen közel áll az optimumhoz, mert esetleges további csökkentő hatásra való törekvés a fűrész irányíthatóságát erősen befolyásolhatja.

A motorfűrész-konstruktőrök nagy harcot folytatnak a vibráció káros hatása ellen. De ez nem elég. Meg kell értetni a motorfűrész-kezelőkkel, hogy a vibrációs betegségek megszüntetéséhez, vagy legalábbis nagyon minimálisra csökkentéséhez csak a munkaszervezeti és munkavédelmi utasítások, előírások betartásán keresztül vezet az út.

Геберт П.: ДЕМПФЕРЫ ДЛЯ СОВРЕМЕННЫХ МОТОРНЫХ ПИЛ

При испытании нескольких моторных пил новых типов наиболее эффективными оказались демпферы моторных пил типов STIHL 050 AVL, HUSQVARNA 180 S, HOMELITE XL-923. Но полное здравоохранение ими не предоставляется. Механизаторам нужно дать понять, что во избежание заболеваний от вибраций необходимо точно соблюдать положения по организации труда и правила по охране труда.

Gébert, P.: ANTIVIBRATION EQUIPMENTS ON MODERN CHAIN-SAWS

Having investigated several new types of motor-saws, the antivibration equipment of the STIHL-050-AVL, the HUSQUARNA-180-S and the HOMELITE-XL-923 types has been found the most effective. None of these types provides, however, complete and perfect health protection. Workers, who handle the saws, should be instructed, that vibration illnesses could only be avoided, when they keep the organizational and protective regulations.